

ด่วน

สำนักงานผู้บัญชาการทหารเรือ
 เลขรับ ๒๔๐
 วันที่ 25 ก.พ. 2564
 เวลา ๑๐๑๕

บันทึกข้อความ

สน.ผช.ผบ.ทร.
 เลขรับ ๑๗๑
 วันที่ ๒๕ ก.พ. ๖๔
 เวลา ๑๒๐๕

ส่วนราชการ ศสส.ทร. (ฝ่ายนโยบายและแผน โทร.๕๘๕๗๐)

ที่ กท.๐๕๕๑/๑๖ วันที่ ๒๕ ก.พ.๖๔

เรื่อง ขออนุมัติแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๔ ของ ทร.

เรียน ผบ.ทร. ผอ.ศสส.ทร. (ผ่าน ผช.ผบ.ทร. รอง ผอ.ศสส.ทร.)

๑. ศูนย์ประสานราชการใสสะอาดกองทัพเรือ (ศสส.ทร.) ขออนุมัติแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๔ ของ ทร. ประเมินความเสี่ยงการทุจริต ในด้านที่ ๑ การพิจารณาอนุมัติอนุญาต โดยระบุความเสี่ยง การอนุมัติให้ใช้พื้นที่ของ ทร. โดยไม่เอื้อประโยชน์ต่อเครือญาติและพวกพ้อง สำหรับรองรับการดำเนินงานด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบกระทรวงกลาโหม ตามกรอบแนวทางการขับเคลื่อนการดำเนินงานของศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชันกลาโหม (ศปท.กท.)

๒. ศสส.ทร. ขอเรียนประกอบการพิจารณา ดังนี้

๒.๑ จากที่ประชุมคณะอนุกรรมการขับเคลื่อนการดำเนินงานของศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต ครั้งที่ ๑/๒๕๖๓ เมื่อ ๒๔ ส.ค.๖๓ มีมติกำหนดกรอบแนวทางการขับเคลื่อนการดำเนินงานการต่อต้านการทุจริต โดยให้ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน (ศปท.) ทุกกระทรวง ดำเนินการขับเคลื่อนการประเมินความเสี่ยงการทุจริตประจำปี ให้เป็นไปตามผลการประชุมดังกล่าว การนี้ สม. (ศปท.กท.) จึงให้หน่วยที่รับผิดชอบในด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบของ นขต.กท. เหล่าทัพ และหน่วยงานในกำกับของ กท. ดำเนินการตามกรอบแนวทางการขับเคลื่อนการดำเนินงานการต่อต้านการทุจริตที่กำหนดขึ้น รายละเอียดตามบันทึก สม. (ศปท.กท.) ที่ กท.๐๒๐๑/๖๑๒๗ ลง ๑๒ พ.ย.๖๓ (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑) ซึ่งมีส่วนเกี่ยวข้องที่เหล่าทัพจะต้องดำเนินการ สรุปได้ดังนี้

๒.๑.๑ ให้เหล่าทัพประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ อย่างน้อย ๑ กระบวนงาน ตามแนวทางที่สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (สำนักงานป.ป.ท.) กำหนด ดังนี้

ด้านที่ ๑ การจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงเกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติอนุญาต ในกรณีหน่วยงานที่มีภารกิจในการอนุมัติ

ด้านที่ ๒ การจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงเกี่ยวกับความโปร่งใสของการใช้ตำแหน่งหน้าที่และอำนาจ ในกรณีหน่วยงานไม่มีภารกิจในการอนุมัติ

ด้านที่ ๓ การจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงเกี่ยวกับความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณ โดยให้คัดเลือกโครงการปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๔ ที่ต้องจัดซื้อจัดจ้างที่มีวงเงินงบประมาณสูงสุดของหน่วยงาน จำนวน ๑ โครงการ

๒.๑.๒ ให้พิจารณาเลือกประเมินความเสี่ยงฯ ด้านที่ ๑ เป็นอันดับแรกก่อน หากไม่มีกระบวนงานที่จะต้องดำเนินการให้พิจารณาเลือกประเมินความเสี่ยงฯ ในด้านที่ ๒ หรือด้านที่ ๓

๒.๑.๓ ให้รายงานผลการดำเนินการให้ ศปท.กท. ตามวงรอบ

- รอบที่ ๑ แผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต ส่งภายใน ก.พ.๖๔
- รอบที่ ๒ ผลการดำเนินการตามแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต ส่งภายใน ก.ค.๖๔

๒.๒ สำนักงาน...

๒.๒ สำนักงาน ป.ป.ท. ได้จัดทำคู่มือแนวทางการประเมินความเสี่ยงการทุจริตและแนวทางการจัดทำมาตรการป้องกันความเสี่ยงการทุจริต สำหรับภาครัฐและภาคธุรกิจเอกชน เพื่อให้ ศปท. ทุกกระทรวงนำไปเป็นเครื่องมือกำกับ ขับเคลื่อน และติดตามประเมินผล การบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตของหน่วยงานภายใต้สังกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพ (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๒)

๒.๓ ศสส.ทร. ได้เชิญผู้แทน นขต.ทร. เข้าร่วมการสัมมนาเชิงปฏิบัติการของ ศสส.ทร. ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๓ ระหว่างวันที่ ๒๒ - ๒๔ ก.ค.๖๓ ณ โรงแรม เฮลท์แลนด์ รีสอร์ท แอนด์ สปา อ.บางละมุง จว.ชลบุรี โดยเป็นการสร้างการรับรู้และความเข้าใจในการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตภายในหน่วยงานของ ทร. รวมถึงการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริต เพื่อให้การปฏิบัติต่าง ๆ สามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพตามแนวทางที่ สำนักงาน ป.ป.ท. กำหนด พร้อมทั้งได้พิจารณาแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๔ ของ ทร. ในคราวเดียวกัน โดยเป็นแผนบริหารความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต (ด้านที่ ๑) จำนวน ๑ กระบวนงาน มีขั้นตอนการดำเนินการตามคู่มือแนวทางการประเมินตามข้อ ๒.๒ โดยมีรายละเอียดการดำเนินการ ตามผนวก ก สรุปดังนี้

๒.๓.๑ วัตถุประสงค์ เพื่อแสดงเจตจำนงสุจริตและความมุ่งมั่นตั้งใจในการบริหารราชการโดยใช้หลักธรรมาภิบาล สามารถตรวจสอบการบริหารงานและการปฏิบัติหน้าที่ของกำลังพล ทร. ให้มีคุณธรรม จริยธรรม เป็นแบบอย่างที่ดี มีความเป็นธรรมและโปร่งใส สร้างความเชื่อมั่นศรัทธาต่อการบริหารราชการของ ทร. แก่ผู้รับบริการ ผู้มีส่วนได้เสีย และประชาชนทั่วไป

๒.๓.๒ การระบุความเสี่ยง ได้ระดมความคิด และนำประเด็นที่มีโอกาสเกิดความเสี่ยงการทุจริต ตามกระบวนงาน ด้านที่ ๑ กระบวนงาน การอนุมัติให้ใช้พื้นที่ของ ทร. โดยไม่เอื้อประโยชน์ต่อเครือข่ายและผู้เกี่ยวข้อง และเมื่อนำมาประเมินความเสี่ยง พบว่า การใช้ดุลพินิจพิจารณา อนุมัติ อนุญาต มีความเสี่ยงในการทุจริตระดับสูงสุด ในขั้นการปฏิบัติที่เกี่ยวกับการกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการพิจารณาที่ไม่ชัดเจน ผลการตรวจสอบ/การประเมิน/การเสนอรายงานไม่เป็นไปตามข้อเท็จจริง มีการช่วยเหลือโดยมีการเรียกรับผลประโยชน์ เจ้าหน้าที่แนะนำช่องทางผู้รับบริการเพื่อหลีกเลี่ยง และใช้ช่องว่างของกฎระเบียบและกฎหมาย

๒.๓.๓ มาตรการป้องกันความเสี่ยงการทุจริต ประกอบด้วย ๓ มาตรการ

๒.๓.๓.๑ กำหนดแบบฟอร์มการตรวจสอบและคู่มือหลักเกณฑ์ใช้เป็นแนวทางมาตรฐานเดียวกัน เพื่อลดการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่

๒.๓.๓.๒ นำระบบอิเล็กทรอนิกส์มาสนับสนุนในการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต โดยส่วนราชการ สามารถตรวจสอบย้อนกลับการดำเนินการของเจ้าหน้าที่ได้ ซึ่งจะทำให้เจ้าหน้าที่ไม่สามารถอ้างเหตุที่ไม่ดำเนินการ และเป็นการป้องกันการเรียกรับผลประโยชน์

๒.๓.๓.๓ ผู้บังคับบัญชาทุกระดับชั้นกำกับดูแลและตรวจสอบการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่อย่างละเอียดรอบคอบก่อนนำเสนอผู้มีอำนาจพิจารณาลงนามอนุมัติ อนุญาต

๒.๓.๔ แผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๔ ของ ทร. จัดทำขึ้นตามแนวทางการประเมินความเสี่ยงการทุจริตและแนวทางการจัดทำมาตรการป้องกันความเสี่ยงการทุจริต สำหรับภาครัฐและภาคธุรกิจเอกชน ของสำนักงาน ป.ป.ท. และเป็นไปตามกรอบแนวทางการขับเคลื่อนการดำเนินการต่อต้านการทุจริตของกระทรวงกลาโหม โดยจะประเมินความเสี่ยงการทุจริต ในด้านที่ ๑ การพิจารณาอนุมัติ อนุญาต โดยระบุความเสี่ยง การอนุมัติให้ใช้พื้นที่ของ ทร. โดยไม่เอื้อประโยชน์ต่อเครือข่ายและผู้เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ได้พิจารณาประเด็นความเสี่ยงพร้อมทั้งจัดทำมาตรการป้องกันความเสี่ยงการทุจริต เพื่อให้หน่วยต่าง ๆ ใน ทร. สามารถนำไปเป็นแนวทางในการพิจารณาอนุมัติการใช้พื้นที่ของหน่วยได้อย่างถูกต้องและเหมาะสมต่อไป รายละเอียดตามผนวก ข

๒.๔ การมีหนังสือโต้ตอบกับส่วนราชการภายนอก ทร. องค์การที่กฎหมายกำหนดให้มีหน้าที่ตรวจสอบการทำงานของภาครัฐ และองค์กรเอกชน ในเรื่องเกี่ยวกับการให้ข้อเท็จจริงที่เกี่ยวข้องกับการกำกับองค์กรที่ดี การป้องกันและปราบปรามการทุจริต ของ ทร. รวมทั้งการตอบข้อหารือที่อยู่ในกรอบนโยบาย หรือข้อคิดเห็นที่ผู้อำนวยการศูนย์ประสานราชการใสสะอาดกองทัพเรือได้แถลงให้ทราบโดยทั่วกันแล้ว การลงนามเสนอเรื่องให้ สม. (ศปท.กท.) มอบอำนาจให้ ผจก.ศสส.ทร. ตามคำสั่ง ทร. (เฉพาะ) ที่ ๗๕๖/๒๕๕๗ ลง ๔ พ.ย.๕๗ เรื่อง จัดตั้งศูนย์ประสานราชการใสสะอาดกองทัพเรือ ข้อ ๖.๓.๔ (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๓)

๓. ศสส.ทร. พิจารณาแล้ว ดังนี้

๓.๑ การจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๔ ของ ทร. ในครั้งนี้ ศสส.ทร. และหน่วยต่าง ๆ ใน ทร. ได้ร่วมกันพิจารณาประเด็นความเสี่ยงการทุจริตที่อาจเกิดขึ้นได้ ซึ่งเป็นไปตามกรอบแนวทางการขับเคลื่อนการดำเนินงานการต่อต้านการทุจริตที่คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนการดำเนินงานของศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริตและ สำนักงาน ป.ป.ท. กำหนด ตามข้อ ๒.๑ โดยใช้หลักการในการพิจารณาตามคู่มือแนวทางการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ฯ ของสำนักงาน ป.ป.ท. ตามข้อ ๒.๒ และได้ผ่านการพิจารณาร่วมกัน ถึงประเด็นความเสี่ยง พร้อมทั้งจัดทำมาตรการป้องกันความเสี่ยงการทุจริตตาม ผนวก ก เพื่อให้หน่วยต่าง ๆ ใน ทร. สามารถนำไปปฏิบัติและดำเนินการตามแนวทางการขับเคลื่อนการดำเนินงานฯ ได้ในปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๔ เรียบร้อยแล้ว ตามข้อ ๒.๓ ดังนั้นเพื่อให้การดำเนินงานด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤตินิยมของ ทร. มีการดำเนินการเป็นไปตามกรอบแนวทางการขับเคลื่อนการดำเนินงานของศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชันกลาโหม (ศปท.กท.) เห็นควรอนุมัติแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๔ ของ ทร. ประเมินความเสี่ยงการทุจริตในด้านที่ ๑ การพิจารณาอนุมัติ อนุญาต โดยระบุความเสี่ยง การอนุมัติให้ใช้พื้นที่ของ ทร. โดยไม่เอื้อประโยชน์ต่อเครือข่ายและพวกพ้อง ตาม ผนวก ข

๓.๒ เพื่อให้การปฏิบัติในการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตภายในหน่วยงานของ ทร. รวมถึงการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริต สามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นไปด้วยความเรียบร้อย ตามนโยบายของ กท. และรัฐบาล จึงเห็นควรให้ นขต.ทร. สง.ปรมน.ทร. และหน่วยเฉพาะกิจ ทร. ที่มีการอนุมัติให้ใช้พื้นที่ของหน่วย นำแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริตและมาตรการในการป้องกันความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต ใน ทร. ตาม ผนวก ข ไปเป็นแนวทางในการดำเนินการพิจารณาอนุมัติให้ใช้พื้นที่ของหน่วย และรายงานผลการดำเนินการ ให้ ศสส.ทร. ทราบ ทุกสิ้นเดือน โดยเริ่มรายงานตั้งแต่ สิ้นเดือน มี.ค.๖๔ เป็นต้นไป กับให้ ศสส.ทร. (ผจก.ศสส.ทร.ทำการแทน ผอ.ศสส.ทร.) ส่งแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต ฯ ของ ทร. เมื่อได้รับอนุมัติและรายงานผลการดำเนินการตามแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริตฯ ของ ทร. ตามวงรอบกำหนดเวลาของ สม. (ศปท.กท.) ต่อไป

๔. เห็นควร

๔.๑ อนุมัติแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๔ ของ ทร. ในกระบวนการ การอนุมัติให้ใช้พื้นที่ของ ทร. โดยไม่เอื้อประโยชน์ต่อเครือข่ายและพวกพ้อง รายละเอียดตาม ผนวก ข

๔.๒ ให้ นขต.ทร. สง.ปรมน.ทร. หน่วยเฉพาะกิจ ทร. และ ศสส.ทร. ดำเนินการ ตามข้อ ๓.๒

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุมัติ ตามข้อ ๔

พล.ร.ท.

รอง เสธ.ทร.

ผจก.ศสส.ทร.

สำเนาส่ง

- นขต.ทร. สง.ปรมน.ทร. หน่วยเฉพาะกิจ ทร. ฝ่ายต่าง ๆ ใน ศสส.ทร. ฝ่ายนโยบายและแผน ศสส.ทร. (ต้นเรื่อง)

เรียน ผบ.ทร. ผอ.ศสส.ทร.

เห็นควรอนุมัติแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๔ ของ ทร.
และให้ดำเนินการตามที่ รอง เสธ.ทร. ผจก.ศสส.ทร.เสนอในข้อ ๔

พล.ร.อ.

ผช.ผบ.ทร.

รอง ผอ.ศสส.ทร.

 ก.พ.๖๔

-๑๐๐๑๓

อน.ร.อ.

อน.พ.

อน.ต.ร.น.พ.

๒๕กค๖๔

ผนวก ก

การจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๔ ของกองทัพเรือ

๑. หลักการและเหตุผล

ปัญหาการทุจริตได้ส่งผลกระทบต่อระบบสังคม เศรษฐกิจ การเมือง และความมั่นคงของประเทศ กลไกสำคัญที่จะช่วยทำให้ปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันในวงราชการลดน้อยลง จึงต้องให้ความสำคัญกับข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐ ด้วยการสร้างมาตรการในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตไม่ให้เกิดขึ้นกับเจ้าหน้าที่ของรัฐเองและส่วนราชการในรูปแบบต่าง ๆ

ศูนย์ประสานราชการใสสะอาดกองทัพเรือ (ศสส.ทร.) มีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนกองทัพเรือให้บริหารงานที่มีคุณธรรมและความโปร่งใส ภายใต้กรอบธรรมาภิบาล เพื่อลดปัญหาทุจริตและประพฤติมิชอบ จึงได้นำคู่มือแนวทางการประเมินความเสี่ยงการทุจริตและการจัดทำมาตรการป้องกันความเสี่ยงการทุจริต สำหรับภาครัฐและภาคธุรกิจเอกชนของ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (สำนักงาน ป.ป.ท.) มาเป็นกรอบในการจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต การประเมินความเสี่ยงการทุจริต เพื่อให้กองทัพเรือมีมาตรการ หรือแนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงของการดำเนินงานที่จะก่อให้เกิดการทุจริต ตามมาตรการป้องกันการทุจริตเชิงรุกให้มีประสิทธิภาพ มีการบริหารงานที่มีความเป็นธรรมและโปร่งใสสามารถตรวจสอบได้ ต่อไป

๒. วัตถุประสงค์

- ก. เพื่อแสดงเจตจำนงสุจริตในการดำเนินงานบริหารราชการ
- ข. เพื่อแสดงถึงความมุ่งมั่นในการบริหารราชการโดยใช้หลักธรรมาภิบาล
- ค. เพื่อตรวจสอบการบริหารงานและการปฏิบัติราชการของกำลังพล ทร. ให้มีคุณธรรมจริยธรรม เป็นแบบอย่างที่ดี มีความเป็นธรรมและโปร่งใสสามารถตรวจสอบได้
- ง. เพื่อสร้างความเชื่อมั่นศรัทธาต่อการบริหารราชการ ของ ทร. แก่ผู้รับบริการ ผู้มีส่วนได้เสีย และประชาชนทั่วไป

๓. กรอบการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

กรอบตามหลักของการควบคุมภายในองค์กร (Control Environment) ตามมาตรฐาน COSO 2013 (Committee of Sponsoring Organizations 2013) ซึ่งมาตรฐาน COSO 2013 เป็นมาตรฐานที่ได้รับการยอมรับมาตั้งแต่เริ่มออกประกาศใช้เมื่อปี ค.ศ.๑๙๙๒ โดยที่ผ่านมามีการออกแนวทางด้านการควบคุมภายในเพิ่มเติมอีก ๓ ครั้ง คือ ครั้งแรกเมื่อปี ค.ศ.๒๐๐๖ เป็นแนวทางด้านการทำรายงานทางการเงิน Internal Control over Financial Report - Guidance for Small Public Companies ครั้งที่ ๒ ในปี ค.ศ.๒๐๐๙ เป็นแนวทางด้านการกำกับติดตาม Guidance on Monitoring of Internal Control และครั้งที่ ๓ ในปี ค.ศ.๒๐๑๓ เป็นแนวทางเพิ่มเติมด้านการควบคุมภายใน Internal Control - Integrated Framework : Framework and Appendices การปรับปรุงในปี ค.ศ.๒๐๑๓ นี้ ยังคงยึดกรอบแนวคิดเดิมของปี ค.ศ.๑๙๙๒ ที่กำหนดให้มีการควบคุมภายในแต่เพิ่มเติมในส่วนอื่น ๆ ให้ชัดเจนขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเพิ่มเติมเรื่องการสอดส่องในภาพรวมของการกำกับดูแลองค์กร ดังนั้น การควบคุมภายในจึงถือว่ามีสำคัญอย่างยิ่งในการที่จะตอบสนองต่อความคาดหวังขององค์กรในการป้องกันเฝ้าระวังและตรวจสอบการทุจริตภายในองค์กร ประกอบด้วย ๕ องค์ประกอบ ๑๗ หลักการ ดังนี้

องค์ประกอบที่ ๑ : สภาพแวดล้อมการควบคุม (Control Environment)

หลักการที่ ๑ องค์กรยึดหลักความซื่อตรงและจริยธรรม

หลักการที่ ๒ คณะกรรมการแสดงออกถึงความรับผิดชอบต่อการกำกับดูแล

หลักการที่ ๓ คณะกรรมการและฝ่ายบริหาร มีอำนาจการสั่งการชัดเจน

หลักการที่ ๔ องค์กร จูงใจ รักษาไว้ และจูงใจพนักงาน

หลักการที่ ๕ องค์กรผลักดันให้ทุกตำแหน่งรับผิดชอบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ ๒ : การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)

หลักการที่ ๖ กำหนดเป้าหมายชัดเจน

หลักการที่ ๗ ระบุและวิเคราะห์ความเสี่ยงอย่างครอบคลุม

หลักการที่ ๘ พิจารณาโอกาสที่จะเกิดการทุจริต

หลักการที่ ๙ ระบุและประเมินความเสี่ยงเปลี่ยนแปลงที่จะกระทบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ ๓ : กิจกรรมการควบคุม (Control Activities)

หลักการที่ ๑๐ ควบคุมความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้

หลักการที่ ๑๑ พัฒนาระบบเทคโนโลยีที่ใช้ในการควบคุม

หลักการที่ ๑๒ ควบคุมให้นโยบายสามารถปฏิบัติได้

องค์ประกอบที่ ๔ : สารสนเทศและการสื่อสาร (Information and Communication)

หลักการที่ ๑๓ องค์กรมีข้อมูลที่เกี่ยวข้องและมีคุณภาพ

หลักการที่ ๑๔ มีการสื่อสารข้อมูลภายในองค์กร ให้การควบคุมภายในดำเนินต่อไปได้

หลักการที่ ๑๕ มีการสื่อสารกับหน่วยงานภายนอก ในประเด็นที่อาจกระทบต่อการควบคุม

ภายใน

องค์ประกอบที่ ๕ : กิจกรรมการกำกับติดตามและประเมินผล (Monitoring Activities)

หลักการที่ ๑๖ ติดตามและประเมินผลการควบคุมภายใน

หลักการที่ ๑๗ ประเมินและสื่อสารข้อบกพร่องของการควบคุมภายในทันเวลา และเหมาะสม

สำหรับการประเมินความเสี่ยงการทุจริตตามคู่มือของสำนักงาน ป.ป.ท. นั้น จะเน้นตามมาตรฐาน COSO 2013 องค์ประกอบที่ ๒ หลักการที่ ๘ ในเรื่องการประเมินความเสี่ยงการทุจริตเป็นหลัก โดยกรอบหรือภาระงานในการประเมินความเสี่ยงการทุจริตมี ๔ กระบวนการ ดังนี้

Corrective : แก้ไขปัญหาที่เคยรับรู้ว่าจะเกิด สิ่งที่มีประวัติอยู่แล้ว ทำอย่างไรจะไม่ให้เกิดขึ้นซ้ำอีก

Detective : เผื่อระวัง สอดส่อง ติดตามพฤติกรรมเสี่ยง ทำอย่างไรจะตรวจพบ ต้องสอดส่องตั้งแต่แรก ตั้งข้อบ่งชี้บางเรื่องที่น่าสงสัยทำการลดระดับความเสี่ยงนั้นหรือให้ข้อมูลเบาะแสนั้น แก่ผู้บริหาร

Preventive : ป้องกัน หลีกเลี่ยง พฤติกรรมที่นำไปสู่การสุ่มเสี่ยงต่อการกระทำผิด ในส่วนที่พฤติกรรมที่เคยรับรู้ว่าจะเกิดมาก่อน คาดหมายได้ว่ามีโอกาสสูงที่จะเกิดซ้ำอีก (Known Factor) ทั้งที่รู้ว่าทำไปมีความเสี่ยงต่อการทุจริต จะต้องหลีกเลี่ยงด้วยการปรับ Workflow ใหม่ ไม่เปิดช่องว่างให้การทุจริตเข้ามาได้อีก

Forecasting : การพยากรณ์ประมาณการสิ่งที่จะเกิดขึ้นและป้องกันป้องปราม ล่วงหน้าในเรื่องประเด็นที่ไม่คุ้นเคย ในส่วนที่เป็นปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากประมาณการล่วงหน้าในอนาคต (Unknown Factor)

๔. ขอบเขตการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

กรอบการประเมินความเสี่ยงการทุจริตตามแนวทางของสำนักงาน ป.ป.ท. แบ่งประเภทความเสี่ยงการทุจริตออกเป็น ๓ ด้าน ดังนี้

- ๑) ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต
- ๒) ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่
- ๓) ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ

๕. ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต มี ๙ ขั้นตอน ดังนี้

- ๑) การระบุความเสี่ยง
- ๒) การประเมินสถานะความเสี่ยง
- ๓) การประเมินค่าความเสี่ยงรวม
- ๔) การประเมินการควบคุมความเสี่ยง
- ๕) การจัดทำแผนบริหารความเสี่ยง
- ๖) การจัดทำรายงานผลการเฝ้าระวังความเสี่ยง
- ๗) การจัดทำระบบการบริหารความเสี่ยง
- ๘) การจัดทำรายงานการบริหารความเสี่ยง
- ๙) การรายงานผลการดำเนินงานตามแผนการบริหารความเสี่ยง

๖. การจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริตของกองทัพเรือ

ขั้นเตรียมการประเมินความเสี่ยง : ก่อนทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ต้องทำการคัดเลือก กระบวนการ จากภารกิจในแต่ละประเภทที่จะทำการประเมิน ซึ่งคู่มือการประเมินความเสี่ยงของสำนักงาน ป.ป.ท. ได้จำแนกขอบเขตของการประเมินความเสี่ยงการทุจริตไว้ ๓ ประเภทดังนี้

๑. ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต
๒. ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่
๓. ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ

กองทัพเรือได้พิจารณาคัดเลือกกระบวนการความเสี่ยงการทุจริตในเรื่อง การอนุมัติให้ใช้พื้นที่ของ กองทัพเรือ โดยไม่เอื้อประโยชน์ต่อเครือญาติและพวกพ้อง ซึ่งเป็นประเภทความเสี่ยงการทุจริต ด้านที่ ๑

ชื่อกระบวนการ/งาน การอนุมัติให้ใช้พื้นที่ของกองทัพเรือ โดยไม่เอื้อประโยชน์ต่อเครือญาติและพวกพ้อง

ที่	ขั้นตอนการปฏิบัติงาน	มาตรการป้องกันความเสี่ยงการทุจริต ที่มีอยู่ในปัจจุบัน
๑	การตรวจสอบเอกสาร หลักฐาน	
๒	การใช้ดุลพินิจพิจารณา อนุมัติ อนุญาต	
๓	การรับคำร้อง/สอบสวน/พิจารณา	
๔	การจัดเก็บ/การนำส่งเงินให้ส่วนราชการ	

ขั้นตอนที่ ๑ การระบุความเสี่ยง

กองทัพเรือคัดเลือกกระบวนการความเสี่ยงการทุจริต โดยใช้เทคนิค Work Shop ระดมสมอง หยิบยก ประเด็นที่มีโอกาสเกิดความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต ซึ่งเป็นประเภทความเสี่ยง การทุจริต ด้านที่ ๑ การอนุมัติให้ใช้พื้นที่ของกองทัพเรือ โดยไม่เอื้อประโยชน์ต่อเครือญาติและพวกพ้อง

ประเมินความเสี่ยงการทุจริต ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๔

ประเมินความเสี่ยงการทุจริต ด้าน

- ๑ ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต
- ๒ ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่
- ๓ ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ

ชื่อกระบวนงาน/งาน การอนุมัติให้ใช้พื้นที่ของกองทัพเรือ โดยไม่เอื้อประโยชน์ต่อเครือญาติและพวกพ้อง

ชื่อหน่วยงาน/กระทรวง กองทัพอากาศ/กระทรวงกลาโหม

ผู้รับผิดชอบ

โทรศัพท์

ตารางที่ ๑ ตารางระบุความเสี่ยง

ที่	ขั้นตอนการปฏิบัติงาน	โอกาส/ความเสี่ยง รูปแบบพฤติกรรมความเสี่ยงการทุจริต
๑	การตรวจสอบเอกสาร หลักฐาน	<ul style="list-style-type: none"> - เรียกรับเงินเพื่อแลกกับการบริการที่รวดเร็ว (ลัดคิว) - เอกสารไม่ครบถ้วน ไม่ถูกต้องตามระเบียบ ข้อบังคับ และหลักเกณฑ์ - จงใจละเลยสาระสำคัญในเอกสารประกอบคำขอเพื่อเอื้อประโยชน์ให้แก่ผู้ประกอบการ - ตรวจสอบเอกสารล่าช้า ถ่วงเวลา หรือกลั่นแกล้ง ผู้รับบริการเพื่อเรียกรับผลประโยชน์ - ใช้ความสัมพันธ์ส่วนตัวในการตรวจสอบเอกสาร
๒	การใช้ดุลพินิจพิจารณาอนุมัติ อนุญาต	<ul style="list-style-type: none"> - การกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการพิจารณาที่ไม่ชัดเจน เปิดโอกาสให้ผู้ตรวจสอบใช้ดุลพินิจ - การตรวจสอบ/การประเมิน/การเสนอรายงานไม่เป็นไปตามข้อเท็จจริง มีการช่วยเหลือโดยมีการเรียกรับผลประโยชน์ - เจ้าหน้าที่แนะนำผู้รับบริการเพื่อหลีกเลี่ยง และใช้ช่องว่างของกฎระเบียบและกฎหมาย
๓	การรับคำร้อง/สอบสวน/พิจารณาการจัดเก็บ/การนำส่งเงินให้ส่วนราชการ (กรณีมีค่าธรรมเนียม)	<ul style="list-style-type: none"> - การระบุตัวเจ้าหน้าที่(รับคำร้อง) อย่างเฉพาะเจาะจง - การยื่นคำร้อง ไม่มีกรอบระยะเวลาที่ชัดเจน - เจ้าหน้าที่เก็บคำร้องไม่ดำเนินการเพื่อถ่วงเวลาที่จะเรียกรับผลประโยชน์

ที่	ขั้นตอนการปฏิบัติงาน	โอกาส/ความเสี่ยง รูปแบบพฤติกรรมความเสี่ยงการทุจริต
๔	การจัดเก็บ/การนำส่งเงินให้ส่วนราชการ	<ul style="list-style-type: none"> - ความผิดพลาดจากการรับเงินของเจ้าหน้าที่ ไม่สามารถปิดบัญชีประจำวันละนำส่งเงินภายในเวลาที่กำหนด - จ่ายเงินค่าธรรมเนียมนอกสถานที่ โดยจ่ายผ่านเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน อาจไม่ออกใบเสร็จและไม่นำเงินส่ง - มีการยกเลิกใบเสร็จรับเงินในระบบทำให้รายงานการรับเงินน้อยกว่าที่รับไว้จริง

ขั้นตอนที่ ๒ การประเมินสถานะความเสี่ยง

นำข้อมูลจากตารางที่ ๑ มาวิเคราะห์เพื่อแสดงสถานะความเสี่ยงการทุจริตของแต่ละโอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต ออกตามรายสี เขียว เหลือง ส้ม แดง โดยระบุสถานะของความเสี่ยงในช่องสี ความหมายของสถานะความเสี่ยงตามสีไฟจราจร มีรายละเอียดดังนี้

- **สถานะสีเขียว** : ความเสี่ยงระดับต่ำ
- **สถานะสีเหลือง** : ความเสี่ยงระดับปานกลาง และสามารถให้ความรอบคอบระมัดระวัง ในระหว่างปฏิบัติงาน ตามปกติควบคุมดูแลได้
- **สถานะสีส้ม** : ความเสี่ยงระดับสูง เป็นกระบวนการที่มีผู้เกี่ยวข้องหลายคน หลายหน่วยงาน ภายในองค์กร มีหลายขั้นตอน จนยากต่อการควบคุม หรือไม่มีอำนาจควบคุมข้ามหน่วยงานตามหน้าที่ปกติ
- **สถานะสีแดง** : ความเสี่ยงระดับสูงมาก เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก คนที่ไม่รู้จัก ไม่สามารถตรวจสอบได้ชัดเจน ไม่สามารถกำกับติดตามได้อย่างใกล้ชิดหรืออย่างสม่ำเสมอ

ตารางที่ ๒ ตารางประเมินสถานะความเสี่ยง

ที่	ขั้นตอนการปฏิบัติงานโอกาส/ความเสี่ยง รูปแบบพฤติกรรมความเสี่ยงการทุจริต	เขียว	เหลือง	ส้ม	แดง
๑	การตรวจสอบเอกสาร หลักฐาน		ความเสี่ยง ปานกลาง		
๒	การใช้ดุลพินิจพิจารณา อนุมัติ อนุญาต				ความเสี่ยง สูงมาก
๓	การรับคำร้อง/สอบสวน/พิจารณา			ความเสี่ยง สูง	
๔	การจัดเก็บ/การนำส่งเงินให้ส่วนราชการ			ความเสี่ยง สูง	

คำอธิบายตารางที่ ๒ นำรูปแบบพฤติการณ์ความเสี่ยงการทุจริตของแต่ละขั้นตอนการปฏิบัติจากตารางที่ ๑ มาประเมินเพื่อแยกสถานะความเสี่ยงการทุจริตตามไฟสีจราจร

- สีเขียว หมายถึง ความเสี่ยงการทุจริตในขั้นตอนปฏิบัติการของกองทัพเรือ อยู่ในระดับต่ำ
- สีเหลือง หมายถึง ความเสี่ยงการทุจริตในขั้นตอนปฏิบัติการของกองทัพเรือ อยู่ในระดับปานกลาง
- สีส้ม หมายถึง ความเสี่ยงการทุจริตในขั้นตอนปฏิบัติการของกองทัพเรือ อยู่ในระดับสูง
- สีแดง หมายถึง ความเสี่ยงการทุจริตในขั้นตอนปฏิบัติการของกองทัพเรือ อยู่ในระดับสูงมาก

ขั้นตอนที่ ๓ การประเมินค่าความเสี่ยงรวม

รูปแบบพฤติการณ์ความเสี่ยงการทุจริต ที่มีสถานะความเสี่ยงระดับสูง และระดับสูงมาก (สีส้ม และสีแดง) จากตารางที่ ๒ นำมาทำการหาค่าความเสี่ยงรวม ซึ่งจะได้จากระดับ ความจำเป็นของการเฝ้าระวังที่มีค่า ๑ - ๓ คูณด้วย ระดับความรุนแรงของผลกระทบที่มีค่า ๑ - ๓ เช่นกัน ค่า ๑ - ๓ โดยมีเกณฑ์ในการให้ค่า ดังนี้

๓.๑ ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง มีแนวทางในการพิจารณาดังนี้

- ถ้าเป็นกิจกรรมหรือขั้นตอนหลักที่สำคัญของกระบวนการงานนั้นๆ แสดงว่ากิจกรรม หรือขั้นตอนนั้น เป็น MUST หมายถึง มีความจำเป็นสูงของการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริตที่ต้องทำการป้องกัน ไม่ดำเนินการไม่ได้ ค่าของ MUST คือ ค่าที่อยู่ในระดับ ๓ หรือ ๒

- ถ้าเป็นกิจกรรมหรือขั้นตอนนั้นเป็นกิจกรรม หรือขั้นตอนรองของกระบวนการงานนั้น ๆ แสดงว่ากิจกรรมหรือขั้นตอนนั้นเป็น SHOULD หมายถึงมีความจำเป็นต่ำในการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริต ค่าของ SHOULD คือ ค่าที่อยู่ในระดับ ๑ เท่านั้น (ตัวอย่างตามตารางที่ ๓.๑) (เกณฑ์พิจารณาระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริตว่าเป็น MUST หรือ SHOULD)

๓.๒ ระดับความรุนแรงของผลกระทบ มีแนวทางในการพิจารณาดังนี้

- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นเกี่ยวข้องกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย Stakeholders รวมถึงหน่วยงานกำกับดูแล พันธมิตร ภาครัฐหรือเอกชน ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓

- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นเกี่ยวข้องกับผลกระทบทางการเงิน รายได้ลด รายจ่ายเพิ่ม Financial ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓

- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ กลุ่มเป้าหมาย Customer/User ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓

- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นผลกระทบต่อกระบวนการภายใน Internal Process หรือ กระบวนการเรียนรู้ องค์ความรู้ Learning & Growth ค่าอยู่ที่ ๑ หรือ ๒ (ตัวอย่างตามตารางที่ ๓.๒ ระดับความรุนแรงของผลกระทบ)

ตารางที่ ๓ ตารางการประเมินค่าความเสี่ยงรวม SCORING ทะเบียนข้อมูลที่ต้องเฝ้าระวัง ๒ มิติ (หรือตารางเมทริกซ์ระดับความเสี่ยง (Risk level matrix))

ที่	ขั้นตอนการปฏิบัติงาน/โอกาส/ ความเสี่ยงรูปแบบ พฤติการณ์ ความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง			ระดับความรุนแรงของผลกระทบ			ค่าความเสี่ยงรวม จำเป็น X รุนแรง
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	
๑	การใช้ดุลพินิจพิจารณา อนุมัติ อนุญาต		๓			๓		๙
๒	การรับคำร้อง/สอบสวน/พิจารณา		๒			๓		๖
๓	การจัดเก็บ/การนำส่งเงินให้ส่วนราชการ		๒			๒		๔

คำอธิบายตารางที่ ๓ นำข้อมูลที่มีสถานะความเสี่ยงในช่องสีส้ม และสีแดง จากตารางที่ ๒ มาทำการหาค่าความเสี่ยงรวม (ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง คุณ ระดับความรุนแรงของผลกระทบ) แนวทางในการพิจารณา ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง และระดับความรุนแรงของผลกระทบ

ตารางที่ ๓.๑ ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง

ที่	ขั้นตอนการปฏิบัติงาน โอกาส/ความเสี่ยงรูปแบบพฤติกรรมความเสี่ยงการทุจริต	กิจกรรมหรือ ขั้นตอนหลัก MUST	กิจกรรมหรือ ขั้นตอนรอง SHOULD
๑	การใช้ดุลพินิจพิจารณา อนุมัติ อนุญาต	๓	
๒	การรับคำร้อง/สอบสวน/พิจารณา	๒	
๓	การจัดเก็บ/การนำส่งเงินให้ส่วนราชการ	๒	

ตารางที่ ๓.๒ ระดับความรุนแรงของผลกระทบตาม Balanced Scorecard

ขั้นตอนการปฏิบัติงานโอกาส/ความเสี่ยง รูปแบบพฤติกรรมความเสี่ยงการทุจริต	๑	๒	๓
การใช้ดุลพินิจพิจารณา อนุมัติ อนุญาต			X
การรับคำร้อง/สอบสวน/พิจารณา			X
การจัดเก็บ/การนำส่งเงินให้ส่วนราชการ		X	

คำอธิบายตารางที่ ๓.๑ และตารางที่ ๓.๒ เป็นแนวทางในการคิดค่าคะแนน เพื่อหาค่าความเสี่ยงรวมตามตารางที่ ๓ หรืออาจเรียกได้ว่า ตารางที่ ๓.๑ และ ๓.๒

ขั้นตอนที่ ๔ การประเมินค่าความเสี่ยงรวม

นำค่าความเสี่ยงรวม (จำเป็น X รุนแรง) จากตารางที่ ๓ มาทำการประเมิน ระดับความเสี่ยงการทุจริตว่าอยู่ในระดับใดเมื่อเทียบกับประสิทธิภาพการควบคุมความเสี่ยง ของหน่วยงาน ที่มีอยู่ในปัจจุบัน ในขั้นตอนนี้ หน่วยงานต้องมีข้อมูลว่าในปัจจุบันหน่วยงานมีมาตรการป้องกัน หรือควบคุม ความเสี่ยงอะไรบ้างในการเตรียมการก่อนลงมือประเมิน จึงจะทำให้การประเมินคุณภาพการจัดการควบคุมความเสี่ยงได้อย่างถูกต้อง

ตารางที่ ๔ ตารางแสดงการประเมินประสิทธิภาพการควบคุมความเสี่ยง

ที่	ขั้นตอนการปฏิบัติงานโอกาส/ความเสี่ยง รูปแบบพฤติกรรมความเสี่ยงการทุจริต	ประสิทธิภาพการควบคุม ความเสี่ยงการทุจริตในปัจจุบัน		
		ดี	พอใช้	อ่อน
๑	การใช้ดุลพินิจพิจารณา อนุมัติ อนุญาต			อ่อน
๒	การรับคำร้อง/สอบสวน/พิจารณา		พอใช้	
๓	การจัดเก็บ/การนำส่งเงินให้ส่วนราชการ	ดี		

คำอธิบายตารางที่ ๔ นำค่าความเสี่ยงรวม (จำเป็น X รุนแรง) จากตารางที่ ๓ มาทำการประเมินระดับความเสี่ยงการทุจริต โดยการวิเคราะห์จากประสิทธิผลหรือคุณภาพการจัดการขององค์กรกับความเสี่ยงที่มีอยู่ในปัจจุบัน เรื่องที่ทำการประเมิน (ดี/พอใช้/อ่อน) เพื่อประเมินว่าความเสี่ยง การทุจริต มีค่าความเสี่ยงอยู่ระดับใด จะได้นำไปบริหารจัดการความเสี่ยงตามความรุนแรง ของความเสี่ยง ซึ่งจะต้องอยู่ในระหว่างคะแนน (๓) ถึง (๙) เท่านั้น โดยค่าคะแนนจากการประเมินจะเป็นดังนี้

ประสิทธิภาพการควบคุม ความเสี่ยงการทุจริตในปัจจุบัน	ค่าคะแนนประสิทธิภาพการควบคุม ความเสี่ยงการทุจริตในปัจจุบัน
ดี	๓
พอใช้	๕ หรือ ๖
อ่อน	๗ หรือ ๘ หรือ ๙

แนวทางการประเมินค่าคะแนนระดับความเสี่ยง เทียบกับประสิทธิภาพการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตในปัจจุบัน

ขั้นตอนการปฏิบัติงาน/ โอกาส/ความเสี่ยง รูปแบบพฤติกรรม ความเสี่ยงการทุจริต	ประสิทธิภาพ การควบคุมความ เสี่ยงการทุจริต	ค่าประเมินระดับความเสี่ยงการทุจริต		
		ค่าความเสี่ยง ระดับต่ำ	ค่าความเสี่ยง ระดับปานกลาง	ค่าความเสี่ยง ระดับสูง
การใช้ดุลพินิจพิจารณา อนุมัติ อนุญาต	อ่อน			สูง (๙)
การรับคำร้อง/สอบสวน/ พิจารณา	พอใช้		ค่อนข้างสูง (๖)	
การจัดเก็บ/การนำส่งเงิน ให้ส่วนราชการ	ดี	ค่อนข้างต่ำ (๔)		

การประเมินประสิทธิภาพการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตในปัจจุบัน

ระดับ	คำอธิบาย
ดี	การควบคุมมีความเข้มแข็งและดำเนินไปได้อย่างเหมาะสม ซึ่งช่วยให้เกิดความมั่นใจ ได้ในระดับที่สมเหตุสมผลว่าจะสามารถลดความเสี่ยงการทุจริตได้
พอใช้	การควบคุมยังขาดประสิทธิภาพ ถึงแม้ว่าจะไม่ทำให้เกิดผลเสียหายจากความเสียหายอย่าง มีนัยสำคัญ แต่ก็ควรมีการปรับปรุงเพื่อให้มั่นใจว่าจะสามารถลดความเสี่ยงการทุจริตได้
อ่อน	การควบคุมไม่ได้มาตรฐานที่ยอมรับได้เนื่องจากมีความหละหลวมและไม่มีประสิทธิผล การควบคุมไม่ทำให้มั่นใจอย่างสมเหตุสมผลว่าจะสามารถลดความเสี่ยงการทุจริตได้

ขั้นตอนที่ ๕ การจัดทำแผนบริหารความเสี่ยง

เลือกเหตุการณ์ที่มีความเสี่ยงสูงสุดจากการประเมินระดับความเสี่ยงในตารางที่ ๔ ที่อยู่ในช่องค่าความเสี่ยงระหว่างคะแนน (๓) ถึง (๙) โดยเฉพาะที่อยู่ในระดับสูง ค่อนข้างสูง ปานกลาง มาทำแผนบริหารความเสี่ยง การทุจริตตามลำดับความรุนแรง (กรณีที่หน่วยงานทำการประเมิน คุณภาพการจัดการหรือการควบคุมความเสี่ยงในตารางที่ ๔ ไม่พบว่าความเสี่ยงอยู่ในระดับสูง ค่อนข้างสูง ปานกลางเลย แต่พบว่าความเสี่ยงการทุจริตอยู่ในระดับ ต่ำ หรือ ค่อนข้างต่ำ ให้ทำการจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงในเชิงเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริตหรือให้หน่วยงานพิจารณาทำการเลือกภารกิจงานหรือกระบวนการงานหรือการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดหรือมีโอกาสเกิดความเสียหายการทุจริต นำมาประเมินความเสี่ยงการทุจริตเพิ่มเติม)

แผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต นำมาตรการป้องกันความเสี่ยงการทุจริตของหน่วยงานที่มีอยู่ในปัจจุบัน และมาตรการนั้นยังสามารถบังคับใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ มาพิจารณาจัดทำมาตรการในครั้งนี้ โดยมีมาตรการป้องกันความเสี่ยงการทุจริตเพิ่มเติมจากรูปแบบพฤติการณ์ความเสี่ยงการทุจริต ที่ได้จากการประเมิน ในครั้งนี้ มาตรการ หมายถึง วิธีการที่จะทำให้ได้รับผลสำเร็จ (วิธีป้องกัน) หรือแนวทางที่ตั้งขึ้นเพื่อไม่ให้เกิดสิ่งที่ไม่พึงปรารถนาจัดทำเป็นแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริตเพื่อขับเคลื่อนบังคับใช้ต่อไป

ตารางที่ ๕ ตารางแผนบริหารความเสี่ยง

ชื่อแผนบริหารความเสี่ยง การป้องกันขออนุมัติการใช้พื้นที่กองทัพเรือ โดยไม่เอื้อประโยชน์ต่อเครือญาติและพวกพ้อง

ที่	ขั้นตอนการปฏิบัติงาน โอกาส/ความเสี่ยง รูปแบบพฤติการณ์ ความเสี่ยงการทุจริต	มาตรการป้องกันความเสี่ยงการทุจริต
	<p>การใช้ดุลพินิจพิจารณา อนุมัติ อนุญาต</p> <ul style="list-style-type: none"> - การกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการพิจารณาที่ไม่ชัดเจน เปิดโอกาสให้ผู้ตรวจสอบใช้ดุลพินิจในการอนุมัติ อนุญาต - ผลการตรวจสอบ/การประเมิน/การเสนอรายงานไม่เป็นไปตามข้อเท็จจริง มีการช่วยเหลือโดยมีการเรียกรับผลประโยชน์ - เจ้าหน้าที่แนะนำช่องทางผู้รับบริการเพื่อหลีกเลี่ยง และใช้ช่องว่างของกฎระเบียบ กฎหมาย	<p>การใช้ดุลพินิจพิจารณา อนุมัติ อนุญาต</p> <ul style="list-style-type: none"> - กำหนดแบบฟอร์มการตรวจสอบและคู่มือหลักเกณฑ์ใช้เป็นแนวทางมาตรฐานเดียวกัน เพื่อลดการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ - นำระบบอิเล็กทรอนิกส์มาช่วยในการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต โดยส่วนราชการ สามารถตรวจสอบย้อนกลับการดำเนินการของเจ้าหน้าที่ได้ ซึ่งจะช่วยให้เจ้าหน้าที่ไม่สามารถอ้างเหตุที่ไม่ดำเนินการ และเป็นการป้องกันการเรียกรับผลประโยชน์ - ผู้บังคับบัญชาทุกระดับชั้นกำกับดูแลและตรวจสอบการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่อย่าง ละเอียดรอบคอบก่อนนำเสนอผู้มีอำนาจพิจารณาลงนามอนุมัติ อนุญาต

คำอธิบายตารางที่ ๕ พิจารณาเหตุการณ์ ความเสี่ยง ที่มีค่าความเสี่ยงการทุจริตจากตารางที่ ๔ ตามลำดับ ความรุนแรงความเสี่ยงที่อยู่ในระดับ สูง ค่อนข้างสูง ปานกลาง มาจัดทำแผนบริหาร ความเสี่ยง เพื่อป้องกันการทุจริตต่อไป โดยวิเคราะห์ตรวจสอบว่ามาตรการเดิมหรือปัจจุบัน (Key Controls in Place) ที่หน่วยงานบังคับใช้มีประสิทธิภาพเพียงพอหรือไม่ และต้องมีมาตรการเพิ่มเติม (Further Actions to be Taken) อย่างไรบ้างให้ระบุรายละเอียด เพื่อนำไปสู่การบังคับใช้ความเสี่ยงกับมาตรการป้องกันความเสี่ยงการทุจริต ควรเชื่อมโยงให้มีความสอดคล้องกับความเสี่ยงที่ประเมินไว้

ขั้นตอนที่ ๖ การจัดทำรายงานผลการเฝ้าระวังความเสี่ยง

เพื่อติดตามเฝ้าระวัง เป็นการประเมินบริหารความเสี่ยงการทุจริตในกิจกรรมตามแผนบริหารความเสี่ยงของขั้นตอนที่ ๕ ซึ่งเปรียบเสมือนเป็นการสร้างตะแกรงดัก เพื่อเป็นการยืนยันผลการป้องกันหรือแก้ไขปัญหาอย่างมีประสิทธิภาพ โดยการแยกสถานะของการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริตได้จากตารางแผนบริหารความเสี่ยง (ตารางประเมินที่ ๕) เพื่อการบังคับใช้ความเสี่ยงกับมาตรการป้องกันความเสี่ยงการทุจริต ให้มีความสอดคล้องกัน

ขั้นตอนที่ ๗ การจัดทำระบบการบริหารความเสี่ยง

นำผลจากรายงานผลการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริต มาพิจารณา โดยแยกสถานะเพื่อทำระบบบริหารความเสี่ยงในการจัดให้มีการเฝ้าระวังต่อเนื่อง หรือการจัดกิจกรรม มาตรการแก้ไขเพิ่มเติม โดยให้หน่วยต่าง ๆ ในกองทัพเรือ รายงานผลการปฏิบัติในการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตภายในหน่วยงาน รวมถึงการป้องกันและการแก้ไขปัญหาการทุจริตที่ได้ดำเนินการ ส่งให้ ศูนย์ประสานราชการใสะอาดกองทัพเรือ ทราบ ทุกสิ้นเดือน

ขั้นตอนที่ ๘ การจัดทำรายงานการบริหารความเสี่ยง

เป็นการจัดทำรายงานสรุปให้เห็นในภาพรวมว่ามีผลจากการบริหารความเสี่ยงการทุจริตตามขั้นตอนที่ ๗ เพื่อเป็นเครื่องมือในการกำกับดูแล ติดตาม ประเมินผล ซึ่งศูนย์ประสานราชการใสะอาดกองทัพเรือ (ศสส.ทร.) จะรวบรวมรายงานผลการดำเนินงานบริหารความเสี่ยงจากหน่วยต่าง ๆ ของกองทัพเรือ มาประเมินผล สำหรับใช้ในการกำกับดูแลเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการทุจริต

ขั้นตอนที่ ๙ การรายงานผลการดำเนินงานตามแผนการบริหารความเสี่ยง

เป็นการจัดทำแบบรายงานผลการดำเนินงานตามแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริตหรือสถานะแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต ต่อผู้บริหารของหน่วยงาน ซึ่งห้วงระยะเวลาของการรายงานผลสามารถปรับได้ตามความเหมาะสมขึ้นอยู่กับหน่วยงาน โดยให้กองทัพเรือรายงานผลการดำเนินการตามแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริตให้ ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชันกลาโหม (ศปท.กท.) ภายใน ก.ค.ของทุกปี

แผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๔ ของกองทัพเรือ

กองทัพเรือจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๔ ของกองทัพเรือ ตามกรอบแนวทางการขับเคลื่อนการดำเนินการต่อต้านการทุจริตของกระทรวงกลาโหม และเป็นไปตามคู่มือแนวทางการประเมินความเสี่ยงการทุจริตและการจัดทำมาตรการป้องกันความเสี่ยงการทุจริต สำหรับภาครัฐและภาคธุรกิจเอกชน ของสำนักงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (สำนักงาน ป.ป.ท.) ซึ่งมีแนวทางการประเมินและวิเคราะห์รวมทั้งกำหนดมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต ด้านที่ ๑ เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต โดยระบุความเสี่ยง การอนุมัติให้ใช้พื้นที่ของกองทัพเรือ โดยไม่เอื้อประโยชน์ต่อเครือญาติและพวกพ้อง ดังนี้

วัตถุประสงค์ เพื่อแสดงเจตจำนงสุจริตและความมุ่งมั่นตั้งใจในการบริหารราชการโดยใช้หลักธรรมาภิบาล สามารถตรวจสอบการบริหารงานและการปฏิบัติหน้าที่ของกำลังพลกองทัพเรือให้มีคุณธรรมจริยธรรม เป็นแบบอย่างที่ดี มีความเป็นธรรมและโปร่งใส สร้างความเชื่อมั่นศรัทธาต่อการบริหารราชการของกองทัพเรือให้กับผู้รับบริการ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งภายในและภายนอก รวมถึงประชาชนทั่วไป

การระบุความเสี่ยง การอนุมัติให้ใช้พื้นที่ของกองทัพเรือ โดยไม่เอื้อประโยชน์ต่อเครือญาติและพวกพ้อง นั้น เมื่อนำมาประเมินความเสี่ยง พบว่า การใช้ดุลพินิจพิจารณา อนุมัติ อนุญาต มีความเสี่ยงในการทุจริตระดับสูงสุด ในขั้นการปฏิบัติที่เกี่ยวกับการกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการพิจารณาที่ไม่ชัดเจน ผลการตรวจสอบ/การประเมิน/การเสนอรายงานไม่เป็นไปตามข้อเท็จจริง มีการช่วยเหลือโดยมีการเรียกรับผลประโยชน์ เจ้าหน้าที่แนะนำช่องทางผู้รับบริการเพื่อหลีกเลี่ยง และใช้ช่องว่างของกฎระเบียบและกฎหมาย

มาตรการป้องกันความเสี่ยงการทุจริต ประกอบด้วย ๓ มาตรการ ได้แก่

๑. กำหนดแบบฟอร์มการตรวจสอบและคู่มือหลักเกณฑ์ใช้เป็นแนวทางมาตรฐานเดียวกัน เพื่อลดการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่

๒. นำระบบอิเล็กทรอนิกส์มาสนับสนุนในการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต โดยส่วนราชการสามารถตรวจสอบย้อนกลับการดำเนินการของเจ้าหน้าที่ได้ ซึ่งจะทำให้เจ้าหน้าที่ไม่สามารถ อ้างเหตุที่ไม่ดำเนินการ และเป็นการป้องกันการเรียกรับผลประโยชน์

๓. ผู้บังคับบัญชาทุกระดับชั้นกำกับดูแลและตรวจสอบการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่อย่างละเอียด รอบคอบก่อนนำเสนอผู้มีอำนาจพิจารณาลงนามอนุมัติ อนุญาต

แผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๔ ของกองทัพเรือ

จัดทำขึ้นเพื่อประเมินความเสี่ยงการทุจริต ในด้านที่ ๑ การพิจารณาอนุมัติ อนุญาต โดยระบุ ความเสี่ยง การอนุมัติให้ใช้พื้นที่ของกองทัพเรือ โดยไม่เอื้อประโยชน์ต่อเครือข่ายและพวกพ้อง มีประเด็น ความเสี่ยงการทุจริตพร้อมทั้งมาตรการป้องกันความเสี่ยงการทุจริต เพื่อให้หน่วยต่าง ๆ ของกองทัพเรือ สามารถนำไปเป็นแนวทางในการพิจารณาอนุมัติการใช้พื้นที่ของหน่วยได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

ตรวจถูกต้อง

น.อ.
(อุธีร์ กษัย ทงเย็น)

ผอ.กพก.สพร.สพช.ทร.และ
หน.ฝ่ายนโยบายและแผน ศสส.ทร.

๑๙ ก.พ.๖๔

แผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๔ ของ ทร.

ความเสี่ยงด้าน	กระบวนการ	โอกาส/ความเสี่ยงรูปแบบพฤติกรรม ความเสี่ยงการทุจริต	มาตรการป้องกันความเสี่ยงการทุจริต	หน่วยรับผิดชอบ
ด้านที่ ๑ การพิจารณาอนุมัติอนุญาต	การอนุมัติให้ใช้พื้นที่ของ ทร. โดยไม่เอื้อประโยชน์ต่อ เครือญาติและพวกพ้อง	๑. การกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการพิจารณาที่ไม่ชัดเจน เปิดโอกาสให้ผู้ตรวจสอบใช้ดุลพินิจในการอนุมัติ อนุญาต ๒. ผลการตรวจสอบ/การประเมิน/การเสนอรายงานไม่เป็นไปตามข้อเท็จจริง มีการช่วยเหลือโดยมีการรับผลประโยชน์ ๓. เจ้าหน้าที่แนะนำผู้รับบริการเพื่อหลีกเลี่ยงและใช้ช่องว่างของกฎระเบียบและกฎหมาย	๑. กำหนดแบบฟอร์มการตรวจสอบและคู่มือหลักเกณฑ์ที่ใช้เป็นแนวทางมาตรฐานเดียวกัน เพื่อลดการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ ๒. นำระบบอิเล็กทรอนิกส์มาช่วยในการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต โดยส่วนราชการ สามารถตรวจสอบย้อนกลับการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ได้ ซึ่งจะ ทำให้เจ้าหน้าที่ไม่สามารถอ้างเหตุที่ไม่ดำเนินการ และเป็นการป้องกันการรับผลประโยชน์ ๓. ผู้บังคับบัญชาทุกระดับชั้นกำกับดูแลและตรวจสอบการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่อย่างละเอียดรอบคอบก่อนนำเสนอผู้มีอำนาจพิจารณา ลงนามอนุมัติ อนุญาต	นชต.ทร. สง.ปรมน.ทร. และหน่วยเฉพาะกิจ ทร. ที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต

ตรวจถูกต้อง

น.อ.
(อรุณรักษ์ ทองเย็น)

ผอ.กพท.สพท.สปช.ทร.และ

ทพ.ฝ่ายนโยบายและแผน ศสส.ทร.

๑๗ ก.พ.๖๔

แบบรายงานการประเมินความเสี่ยงการทุจริตประจำปีงบประมาณ พ.ศ.....

หน่วยงาน.....

ผลการดำเนินงานตามแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต

แบบรายงานสถานะแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต ณ วันที่ ..... หน่วยงานที่ประเมิน	
ชื่อแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต	การอนุมัติให้ใช้พื้นที่ของ ทร. โดยไม่เอื้อประโยชน์ต่อเครือข่ายและพวกพ้อง
มาตรการ/กิจกรรม/แนวทาง	๑. กำหนดแบบฟอร์มการตรวจสอบและคู่มือหลักเกณฑ์ใช้เป็นแนวทางมาตรฐานเดียวกัน เพื่อลดการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ ๒. นำระบบอิเล็กทรอนิกส์มาช่วยในการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต โดยส่วนราชการ สามารถตรวจสอบย้อนกลับการดำเนินการของเจ้าหน้าที่ได้ ซึ่งจะทำให้เจ้าหน้าที่ไม่สามารถอ้างเหตุที่ไม่ดำเนินการ และเป็นการป้องกันการเรียกรับผลประโยชน์ ๓. ผู้บังคับบัญชาทุกระดับชั้นกำกับดูแลและตรวจสอบการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่อย่าง ละเอียดรอบคอบก่อนนำเสนอผู้มีอำนาจพิจารณาลงนามอนุมัติ อนุญาต
สถานการณ์ดำเนินการจัดการความเสี่ยง	☐ ยังไม่ได้ดำเนินการ ☐ ฝ่าระวัง และติดตามต่อเนื่อง ☐ เริ่มดำเนินการไปบ้าง แต่ยังไม่ครบถ้วน ☐ ต้องการปรับปรุงแผนบริหารความเสี่ยงใหม่ให้เหมาะสม ☐ เหตุผลอื่นๆ (โปรดระบุ) .....
ผลการดำเนินงาน	....

แบบเอกสารหลักฐานเชิงประจักษ์ประกอบผลการดำเนินงาน (บันทึกอนุมัติจัดกิจกรรม /ภาพกิจกรรม)

บันทึกอนุมัติจัดกิจกรรม จำนวน.....ภาพประกอบ จำนวน.....อื่นๆ.....

ผู้รายงาน.....ตำแหน่ง.....เบอร์ติดต่อ.....email.....วันที่.....